

Стратегія розвитку
кафедри новітньої історії України
імені Михайла Грушевського

I. Місія.

Кафедра новітньої історії України імені Михайла Грушевського (ім'я Михайла Грушевського надано Вченою радою Львівського університету у 2016 році) має давні традиції в організації та здійсненні наукової, навчальної та виховної роботи з підготовки фахових істориків. Кафедра новітньої історії України зорганізувалася у 1994 році після поділу кафедри історії та етнографії України. Після реорганізації кафедру очолив професор Костянтин Кондратюк.

З 2010 року кафедру очолює професор Олексій Сухий. Викладачі кафедри постійно працюють над оновленням інформаційної та навчально-методичної бази викладання історії України XVIII – початку XXI ст., історіографії історії України та дидактики. Ці дисципліни є базовими для кафедри. На даний час на кафедрі працюють два професора – Сухий О.М. та Кондратюк К.К., та п'ять доцентів Качмар В. М., Підкова І.З., Павлишин О.Й., Мудрий М.М., Боднар Г.А. Доцент Качмар В.М. (працює на кафедрі на 0,5 ставки) одночасно виконуючи функції проректора Львівського університету з науково-педагогічної роботи та соціальних питань та розвитку. Доцент Лукачук О.В. працює на погодинній оплаті, а асистент Гудима Ю.В. – на 0,25 ставки педагогічного навантаження.

Викладачі кафедри співпрацюють з провідними інституціями України в галузі історії: Інститутом історії України НАН України, Інститутом українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (проф. Кондратюк К.К. є членом ради цієї інституції із захисту докторських і кандидатських дисертацій), Львівською національною бібліотекою України імені В. Стефаника (проф. Сухий О.М. є членом ради цієї установи) Інститутом української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України, університетськими осередками Києва, Львова, Одеси, Харкова, Дніпропетровська та ін.

В останні роки кафедра співпрацює з Музеєм Михайла Грушевського у Львові. В рамках цього співробітництва проведено наукову конференцію, презентацію видання та екскурсії для студентів.

Презентабельними є зв'язки кафедри із зарубіжними інституціями: Альбертським університетом (Канзаський інститут українських студій, доц. Павлишин О.Й. виконував спільні наукові проекти); Інститутом історії Польської академії наук (спільні проекти проф. В. Меджецького, С. Стемпеня,

О. Павлишина); Південно-східним науковим інститутом у Перемишлі; Вроцлавським університетом (співпрацюють проф. Сухий О.М. і доц. Качмар В. М.), Ягеллонським університетом (проф. Сухий О.М. виконував спільну програму «Релігія у публічній сфері»; координатором проекту був проф. З. Мах); Жешівським університетом (співпрацюють проф. Сухий О.М., доц. Мудрий М.М., доц. Підкова І.З.), Краківським педагогічним університетом (проф. Сухий О.М., проф.Кондратюк К.К., доц.Мудрий М.М., доц.Боднар Г.А., доц.Лукачук О.В.); Вищою школою адміністрації в Бельсько-Бялій та Державною Вищою технічно-економічною школою ім. К.Брокіслава Маркевича в Ярославлю (проф. Сухий О. М.).

II. Візія.

Важливим напрямом у стратегії розвитку кафедри є робота задля досягнення відповідності якості навчання студентів сучасним світовим стандартам, що стане основою інтеграції у європейський освітньо-науковий простір. Для цього на кафедрі має бути збережений стабільний колектив, панувати творча активність серед викладачів та студентів закріплених за кафедрою.

В організаційному, науковому та науково-дидактичному напрямках колектив кафедри напрацював великий досвід. На кафедрі (спільно із іншими кафедрами факультету) створено школу по вивченню етно-національних процесів у Галичині XIX – початку XX ст.; дослідженню історії Львівського університету та впливу інституції на освітні та наукові процеси в Європі XVIII – початку XXI ст.; дослідженню політичних процесів в регіоні та Центрально-Східній Європі XVII – XX ст.; вивченню української просопографії та дидактики. В рамках окремого напрямку здійснюється дослідження з української історіографії.

Викладачі кафедри є членами престижних наукових видань та часописів в Україні та за кордоном.

Проф. Сухий О.М. член редакційної колегії видань “*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia de Securitate et Educatione Civili III*” (Краків), “*Prace historyczno-archiwalne*” (2013, Т. XXV) (Жешів), “*Studia z Filozofii Polskiej*” (Kraków, 2013. Vol. 8), низки інших зарубіжних видань у Вроцлаві, Жешові, Кракові, Ярославі. Доц. Мудрий М. М. є членом трьох редакцій наукових видань у Польщі.

Нині на кафедрі зосереджена координація по підготовці і виданню найважливіших просопографічних видань у державі – енциклопедичних довідників (доц. Підкова І.З.), енциклопедичних видань з історії університету

(доц. Качмар В.М.), написанні підручників та посібників з історії України (проф. Кондратюк К.К., проф. Сухий О.М., доц. Мудрий М.М., доц. Качмар В.М., доц. Павлишин О.Й., доц. Підкова І.З., доц. Боднар Г.А.).

Випускники кафедри забезпечують потребу у фахівцях в адміністративних та державних органах держави, педагогічних та наукових інституціях, туристичному бізнесі, музеях та ін.

III. Цілі.

З метою вдосконалення роботи кафедри необхідно зберегти її кадровий потенціал. До пріоритетних завдань належить створення належних умов для захисту викладачами кафедри докторських дисертацій. Однією із форм підтримки викладачів кафедри мають стати вітчизняні та зарубіжні гранти та стипендії, наукові відрядження.

У навчальному процесі пріоритетним залишається забезпечення високого рівня читання лекцій із нормативних дисциплін, які проводить кафедра; посилення роботи над оновленням тематики та змісту дисциплін вільного вибору студентів; залучення кращих студентів до наукових семінарів, які проводять викладачі кафедри; підготовка через наукові семінари кращих випускників до вступу в аспірантуру; постійна робота над оновленням навчальних курсів і методичної літератури.

Важливим завданням кафедри є відновлення магістерської програми на спеціальності «Історія та археологія» та продовження освітньої магістерської програми 014.03. Професорам кафедри О. М. Сухому та К. К. Кондратюку слід продовжити викладання авторських курсів на аспірантських програмах кафедри та факультету.

Важливим завданням у підготовці лекцій та семінарських занять стане опора на інтерактивні методи навчання; забезпечення нормативних курсів навчально-методичною літературою.

Новою формою у підготовці до занять з курсів новітньої історії України останньої третини XVIII ст. – початку XXI ст. стане підготовка тематичних хрестоматій із представленням у них оригінальних джерельних комплексів.

У науковій роботі колектив кафедри і надалі буде працювати над тематикою, визначеною держбюджетною темою в межах робочого часу, яка спільно виконується як міжкафедральна. В рамках виконання цієї програми планується публікація монографічного дослідження.

Новою окремою кафедральною темою стане вивчення національно-культурного руху в Галичині середини ХІХ ст. та діяльності Михайла Вербицького (до виконання залучений і аспірант кафедри Юрій Щадило; науковий керівник доц. Качмар В. М.).

Професор Сухий О. М. продовжує роботу над індивідуальними науковими проектами «Галичина в роки Першої світової війни 1914-1918» та «Історіографічні та просопографічні дослідження в сучасній Україні»; професор Кондратюк К. К. здійснює публікації в рамках теми «Галичина і Волинь в роки Другої світової війни»; доцент Качмар В. М. завершує написання монографії «Львівський університет у 1784-1918рр.: трансформаційно-освітні процеси»; доцент Підкова І. З. завершує написання докторської дисертації й надалі буде вивчати суспільно-політичні та демократичні процеси у незалежній Україні в компаративістському контексті: Молдова, Литва, Білорусь, Росія; доцент Мудрий М. М. продовжує вивчати етнічні і політичні процеси у Галичині середини ХІХ ст., концентруючись на дослідженні суспільно-політичних та національних орієнтацій місцевого населення; доцент Павлишин О. Й. в перспективі завершить вивчення політико-адміністративних процесів та змін періоду ЗУНР; доцент Боднар Г. А та доцент Лукачук О. В. концентруються на вивченні усної історії.

Усна історія є одним з перспективних напрямів діяльності кафедри (доц. Боднар Г. А., доц. Лукачук О. В.).

Доц. Підкова І. З., доц. Качмар В. М., доц. Павлишин О. Й, доц. Мудрий М. М. в найближчій перспективі представлять до захисту докторські дисертації.

Кафедра активно працює із студентами спеціалізації, які кожного року займають призові місця на загальнодержавних конкурсах (доц. Лукачук О. В.). Ця робота буде здійснюватись і в перспективі.

Серед викликів та проблем, які стоять перед кафедрою, є забезпечення її комп'ютерною технікою, засобами мультимедіа, оскільки це створює труднощі у проведенні навчального процесу.

IV. Операційний план.

1. Підвищувати наукову кваліфікацію викладачів кафедри шляхом проведення наукових щорічних стажувань в інституціях Львова та Києва.

2. Добитись завершення написання викладачами кафедри докторських дисертацій. У перспективному плані доценти Качмар В. М., Підкова І. З., Павлишин О. Й., Мудрий М. М.
3. Активізувати наукову роботу студентів кафедрального семінару; приймати участь у міжнародних та загальнодержавних конкурсах і олімпіадах.
4. Залучити студентів та аспірантів кафедри до програм міжнародної академічної мобільності.
5. Постійно працювати над оновленням і вдосконаленням нормативних і спеціальних курсів, які читаються викладачами кафедри.
6. Посилити участь викладачів кафедри у вибіркових загально-університетських та факультетських курсах.
7. Популяризувати начальні та наукові здобутки кафедри через сайти кафедри і факультету, через інші форми ЗМІ.
8. Поглиблювати співпрацю з вченими Інституту українознавства імені І. Крип'якевича НАН України.
9. Залучати студентів спеціалізації до участі у співпраці з Музеєм Михайла Грушевського у Львові.
10. В науково-дослідній тематиці кафедри надавати пріоритет дослідженню національно-визвольного руху, визвольних змагань, національній просопографії, творчості М. Грушевського.
11. Кращих студентів спеціалізації рекомендувати до вступу в аспірантуру; розвивати через аспірантську підготовку перспективні напрями досліджень.